

מדיניות וארגון שירותי שיקום ובריאות

קורס מ"א משותף לחוג הפרעות בתקשורת ולחוג לריפוי בעיסוק

מספר קורס: 320.4188.ב.01

שנה"ל תשפ"ג – 2023, סמסטר ב'

המרצה: ד"ר אורן יורקביץ

דוא"ל: doctoren@outlook.com

נייד: 052-8823408

שעת קבלה: יום ד' 10:00-11:00 בתאום מראש

מטרות:

לקורס שלוש מטרות מרכזיות:

- (1) ללמוד מושגי יסוד, תהליכים וכלים להבנת המדיניות והמערכת החוקית בתחומי הרווחה, הבריאות והשיקום.
- (2) להכיר וללמוד את מערכת הארגונית והניהולית של שירותי הבריאות והשיקום
- (3) לפתח גישה ביקורתית ודרכים שונות לשימוש ושינוי מערכות הרווחה, הבריאות והשיקום.

מטלות:

נוכחות מלאה בשיעורים והשתתפות פעילה

הצגה בכיתה (50%)

עבודה מסכמת (50%)

ציון עובר בקורס – 60.

נושאי השיעורים*:

שעור 1:	אוריינטציה והצגת נושאי הקורס
שעור 2-3:	מדיניות – הכרת מושגים בסיסיים ותהליכים, מדיניות חברתית ומדינת הרווחה
שעור 4:	הביטוח הלאומי: מושגים; גישות מרכזיות; המערכת החוקית ומבנה השירותים
שעור 5:	שליחותם ופעילותם של ארגונים לשינוי חברתי
שעור 6:	התנועה לשיוויון זכויות
שעור 7:	מודלים לביתחן מדיניות
שעור 8-12:	הצגות סטודנטים

שיעור 13: סקירת סוגיות מרכזיות במדיניות שיקום ובריאות בישראל; סיכום
* יתכנו שינויים בתכנית הנ"ל. הודעות על כך יימסרו במהלך הסמסטר.

רשימת מקורות

ניתוח מדיניות (כללי):

Weiner, D.L & Vining, A.R. (1999). *Policy analysis: concepts and practices* (3rd Ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall (Chapters: 2, 5, 7, 10 and 12).

מדיניות (רשימה חלקית):

אבירם א. (1991), מדיניות ושירותים בתחום בריאות הנפש בישראל – קיפאון או התקדמות, *בטחון סוציאלי* 37, 71-99.

אבירם א. (2001). אינטגרציה חברתית של חולי נפש כרוניים: בעיה ישנה בהקשר חדש. *ביטחון סוציאלי*, 61, 61-41.

אברמי, ש ורימרמן, א. (2005). חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות בישראל-האמנם שוויון זכויות? *ביטחון סוציאלי*, 68, 69-51.

ברמלי-גרינברג, ש., רוזן, ב., ווד, פ. (2003). *משקי בית, קופות החולים והוצאות על תרופות*. ג'וינט מכון ברוקדייל, ירושלים.

גרוס, ר., ברמלי-גרינברג, ש. (2001). ביטוחי בריאות משלימים: תמורות במדיניות והתנהגות צרכנים, *ביטחון סוציאלי*, 61, 171-154.

גרוס, ר., רוזן, ב., שירום, א., (1999) מערכת הבריאות בישראל בעקבות החלת חוק ביטוח בריאות ממלכתי. *ביטחון סוציאלי*, מדפר 54, עמודים 11-34.

זמורה, ע., צ'רניחובסקי, ד., ושמואלי, ע. (2003). *מנגנון הקפיטציה וההקצאה הציבורית לשירותי רפואה בישראל*. ירושלים: המרכז לחקר המדיניות החברתית בישראל.

לחמן, מ. (1998). שיקום פסיכו-סוציאלי במדינת ישראל: נקודת מפנה? *חברה ורווחה*, י"ח (1). עמ' 45-63.

סבג-אנדבלד, מ. (2005). *המימון הממשלתי לשירותי חינוך ובריאות והתפלגות ההכנסות 2001-200*, 5, המוסד לביטוח לאומי-מינהל המחקר והתכנון, חוברת מס' 88.

פלוריאן, ו. ודנגור, נ. (1999). סוגיות נבחרות במערכת השיקום בישראל. *חברה ורווחה*, י"ט (2), 193-214.

צ'רניחובסקי, ד., אלקנה, י., אנסון, י., ושמשי, ע. (2003). *שיוויוניות ומערכת הבריאות בישראל: עוני יחסי כגורם סיכון בריאות*. ירושלים: המרכז לחקר המדיניות החברתית בישראל.

רימרמן ואחרים (1997). *פיגור שכלי ונכויות התפתחותיות בישראל*. ירושלים: מגנס.

רימרמן, א. (1994). תעסוקה נתמכת לאנשים הלוקים בנכויות התפתחותיות ופסיכיאטריות בארצות הברית: לקחי מחקר ומדיניות, *ביטחון סוציאלי*, 42, 118-128.

רימרמן, א. וארטן, ט. (2005). זכויות נכים ויישומם בישראל-מגמות וכיוונים לעתיד. *ביטחון סוציאלי* 69, 11-31.

שובל, י. ואנסון, ע. (2000). *העיקר הבריאות: מבנה חברתי ובריאותי בישראל*. ירושלים: הוצאת ספרים ע"ש מאגנס האוניברסיטה העברית בירושלים.

שמואלי, ע., גרוס, ר. (2001). אי השוויון בבריאות הקשור בהכנסה בישראל בשנות ה-90, *ביטחון סוציאלי*, 64-75, 59.

Academy Health Advancing Research, Policy and Practice. (2003). *Glossary of Terms Commonly Used in health Care*. (2003).

<http://www.academyhealth.org/publications/glossary.htm>

Bogdan, R., & Biklen, D. (1977). Handicapism. *Social Policy*, 7(4), 14-19.

Collins, Chris; Coutes, Thomas J. (2000). Science and Health Policy: Can They Cohabit or Should They Divorce? *American Journal of Public Health*, 96(9), 1389-1390.

Deal, M. (2007). Aversive disablism: subtle prejudice toward disabled people, *Disability & Society*, 22, 93-107

Gal, J. (2001). The perils of compensation in social welfare policy: Disability policy in Israel. *Social Service Review*, 75:225 - 244.

Gal, J. (2002). The principle of compensation in the social security system for the disabled in Israel and its implications. *Labor, Society and Law*, 9:115-134. (Hebrew).

Harrison, M. (2004). *Implementing Changes in Health Systems, Market Reforms in the United Kingdom, Sweden & The Netherlands*, Sage Publications.

- Jerome E. Bickenbach, Chatterji, Soimnath, Badley, E. M., and Ustun, T. B. (1999). Models of disablement, universalism and the international classification of impairments, disabilities and handicaps, *Social Science & Medicine*, 48, 1173-1187.
- Orlin, M. (1995). The Americans with Disabilities Act: implications for social services. *Social Work*, 40(2), 233-239
- Rimmerman, A. (2003). Alternatives to institutions and family support. In S.S. Herr., L.O. Gostin & H.H. Koh (Eds.), *The human rights of persons with intellectual disabilities: Different but equal* (415-428). Oxford: Oxford University Press.
- Rimmerman, A. & Araten, T. (2005). Disability rights and their implementation in Israel-trends and future directions. *Social Security*, 69, 11-31.
- Rimmerman, A., Avrami, S., & Ararten, T. (2007). Policy towards persons with disabilities: from social welfare to disability rights legislation. In U. Aviram et al. (ed). *Social policy 2006*. The Taub Center for Social Policy Research.
- Rimmerman, A & Herr, S.S. (2003). A. The power of the powerless: A study of the 2000's disability strike in Israel. *Journal of Disability Policy Studies*, 15(1), 12-18.
- Rimmerman, A., Hovav, M., Duvdevany, I., & Ramot, A. (Eds.). (1997). *The developmental disabilities and mental retardation in Israel: Needs and responses*. Jerusalem: Magness Press. (Hebrew).
- Rimmerman, A., & Katz, S. (2003). Sheltered employment policies toward people with severe disabilities: Comparison among Israel and other countries. *Social Security*, 65, 111-133.
- Rimmerman, A. & Morgenstein, H. (2003). Quality of life of people (ages 20-50) with visual impairment employed in extended employment programs in Israel. *Journal of Visual Impairment & Blindness*, 97(9), 551-561
- Rimmerman, A., & Schwartz, C. (1995). Evaluation research in community residence for individuals with mental retardation. *Social Security*, 44, 96-107.
- Rimmerman, A., & Tal-Katz, P. (2007). Israel and US Policy toward People Injured in Acts of Terror. *Social Security*, 73. 41-68.
- Scotch, R.K. (1988). Disability as the basis for a social movement: Advocacy and the politics of definition. *Journal of Social Issues*, 44(1), 159-172.